

SAMSUN
İL MİLLÎ EĞİTİM MÜDÜRLÜĞÜ

ÇOCUK EĞİTİMİNDE SINIRLAR

VELİ SUNUMU

SINIR KOYMA NE DEMEKTİR?

Bireyin kendi varlığını
diğer bireylerden ayırt
etmeyi, haklarının nerede
başlayıp bittiğini anlamayı
sağlayan kurallar
bütünüdür.

SINIRLAR NEDEN ÖNEMLİDİR?

SINIRLAR NEDEN ÖNEMLİDİR?

Sınırların belirlenmesi
çocuklara güçlü mesajlar verir.
Ben senin annenim, babanım.
Güçlüyüm, becerikliyim. Bana
güvenebilirsin, sana doğru
yolu gösteririm.

SINIRLAR NEDEN ÖNEMLİDİR?

Sınırlar, çocukların becerilerini geliştirmelerini, sorumluluk almalarını sağlar, hayatlarını kontrol etmelerini kolaylaştırır.

SINIRLAR NEDEN ÖNEMLİDİR?

Günümüzde çocukların serbest bırakıldığında özgüvenleri yüksek olan bireyler olacaklarına dair düşüncelere sahip aileler de vardır.

SINIRLAR NEDEN ÖNEMLİDİR?

Kural koyan anne babalar, sanıldığığının aksine çocuklarına daha az ilgi ve sevgi göstermezler, onların hayatını düzene sokarak kendilerini güvende hissetmelerini sağlarlar.

SINIRLAR NEDEN ÖNEMLİDİR?

Ayrıca sınırları olan bir çevre, çocuğun kendisi ve dış dünya hakkında bilgiler edinmesine yardımcı olur. Çünkü çocuklar kuralların uygulanması sırasında anne ve babalarının yetkin olduklarını hissettiklerinde ve kendilerini koruyabileceklerini bildiklerinde, dış dünyayı bir tehdit olarak görmez ve keşfetmeye başlarlar.

SINIRLAR NEDEN ÖNEMLİDİR?

Çocuklar sınırları zorlamayı sevseler de, hayatı anlamak için istikrarlı ve tutarlı sınırlara ihtiyaç duyarlar. Çocuklar anne ve babalarının rehberliğine güvenmek isterler. Ebeveynler tutarsız ve istikrarsız davrandıklarında çocukların çıkardığı sonuç « kurallar bu sefer bozulabildiyse demek ki başka sefer de bozulabilir » olur.

SINIRLAR NEDEN ÖNEMLİDİR?

Kuralların net ve istikrarlı olmadığı evlerde büyüyen çocukların okulda da sıkıntı yaşamaları muhtemeldir.

SINIR TÜRLERİ NELERDİR?

ÇOK KISITLAYICI OLAN SINIRLAR

1- Aşırı Kontrol

Denemek ve keşfetmek için çok az özgürlük vardır.

Sonuçları:

Öğrenme ve sorumluluk kazanmayı engeller,
isyanı arttırır.

ÇOK GENİŞ OLAN SINIRLAR

2- Kontrolsüzlük

Denemek ve keşfetmek için çok fazla özgürlük vardır.

Sonuçları:

Öğrenme ve sorumluluk kazanmayı engeller, aşırı denemeyi arttırır.

TUTARSIZ OLAN SINIRLAR

3- Karışık Kontrol

Tutarsız özgürlük vardır.

Sonuçları:

Öğrenme ve sorumluluk kazanmayı engeller, deneme ve isyanı arttırır.

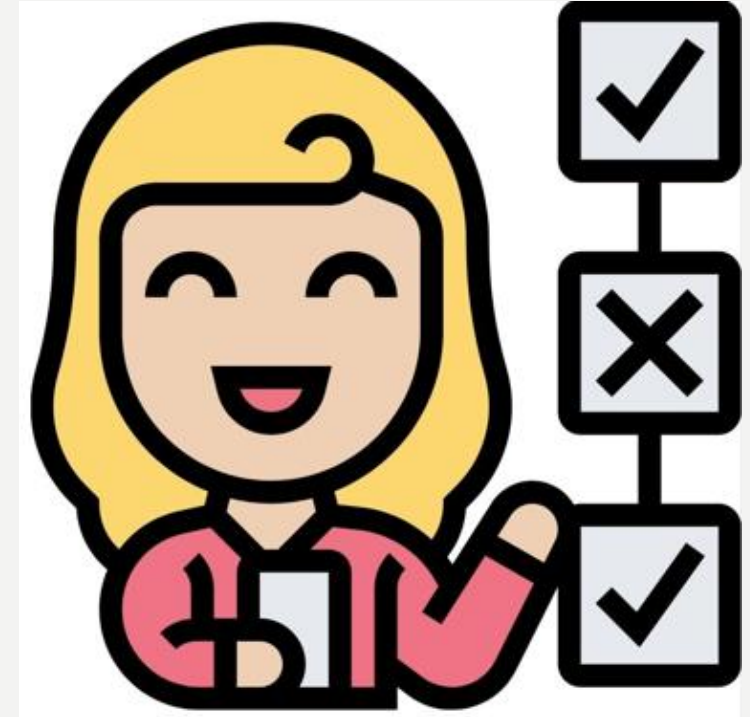
DENGELİ SINIRLAR

4- Dengeli Kontrol

Sorumluluklara dayanan özgürlük vardır.

Sonuçları:

Öğrenme ve sorumluluk kazanmayı arttırır, işbirliğini yüreklendirir.

**SINIRLARI
BELİRLERKEN
NELERE
DİKKAT
ETMELİYİZ?**

SINIRLARI BELİRLERKEN NELERE DİKKAT ETMELİYİZ?

Sınırlar anlaşılır ve net olduğu sürece çocuklar için anlamak ve izlemek daha kolay olacaktır. Karmaşık mesajlar, çocuğunuzun kendisinden ne istendiğini anlayamamasına ve bu nedenle kuralı uygulayamamasına neden olur.

SINIRLARI BELİRLERKEN NELERE DİKKAT ETMELİYİZ?

Kuralları uygularken anne ve babanın koyulan kurala beraber karar vermesi ve kuralı aynı şekilde uygulamaları önemlidir. Tutarlılık konusunda bir diğer önemli husus kuralın her zaman geçerli olmasıdır. Eğer bir kural bazen uygulanıyor, bazen esnetilebiliyorsa bu çocuk için kafa karıştırıcı bir mesaj dönüşür.

SINIRLARI BELİRLERKEN NELERE DİKKAT ETMELİYİZ?

Tek bir 'evet', binlerce 'hayır',ın yerine geçer.

Çocuğunuzun inanılmaz bir hafızası vardır.

Yalnızca bir kez fikrinizi değiştirip evet dediğiniz anı asla unutmaz. Bunu yapmayın.

Eğer evet deme olasılığı varsa hayır yanıtı vermeyin. Koyduğunuz sınırlamanın arkasında duracak kararlılığınız yoksa bunu dayatmayın.

SINIRLARI BELİRLERKEN NELERE DİKKAT ETMELİYİZ?

Kurallar koyarken anahtar noktalardan biri anne ve babanın çocuğa model olmasıdır. Çocuklara verilmek istenen değerler öncelikle anne ve baba tarafından uygulanırsa değerlerin çocuk tarafından benimsenmesi daha kolay olacaktır.

SINIRLARI BELİRLERKEN NELERE DİKKAT ETMELİYİZ?

Belirlediğiniz kuralları çocuğunuzla paylaşmak için bir aile toplantısı düzenleyebilirsiniz. Bu toplantıda çocuğunuz da istediği kuralları paylaşabilir. Aile içinde ona da söz hakkının tanınması, kuralları benimsemesi için oldukça önemlidir. Bu durum kuralları uygularken de size yardımcı olacaktır.

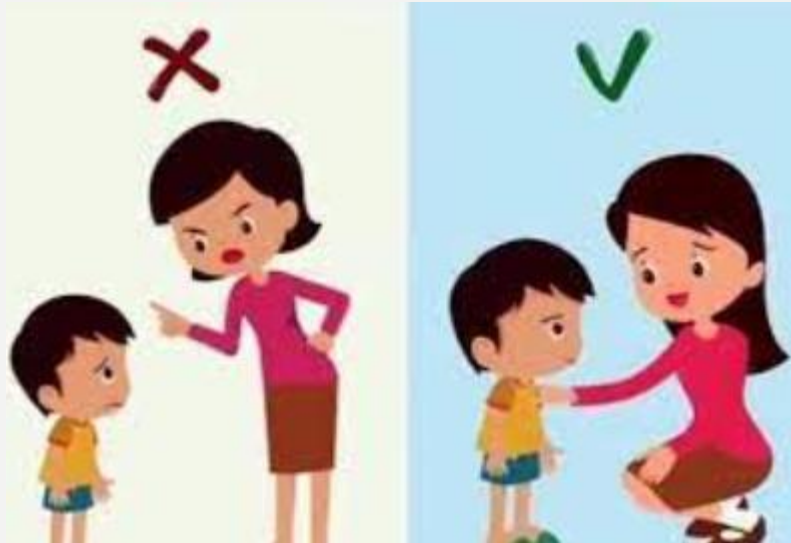
SINIRLARI BELİRLERKEN NELERE DİKKAT ETMELİYİZ?

Çocuklar sizin aklınızdan geçenleri okuyamazlar; onlar sadece yaşadıkları deneyimlerden öğrenirler. Örneğin eşinizle konuşurken çocuğunuzun sözünüzü kesmesinden hoşlanmıyor, bunu ona söylüyor, ancak yine de her sözünüzü kestiğinde durup onu dinliyorsanız o zaman çocuğunuz bu davranışın kabul edilebilir bir davranış olduğunu düşünebilir.

**ÇOCUĞUNUZ
KOYDUĞUNUZ
KURALLARA
UYMUYorsa...**

ÇOCUĞUNUZ KOYDUĞUNUZ KURALLARA UYMUYorsa...

Çocuğunuz beraber belirlediğiniz bir kurala uymuyorsa, öncelikle sakın bir ses tonu ile ilgili kuralı tekrarlayın. Bunu yaparken, çocuğunuzla aynı seviyede olmayı ve göz kontağı kurmayı ihmal etmeyin.

ÇOCUĞUNUZ KOYDUĞUNUZ KURALLARA UYMUYORSA...

Kuralı tekrarlarlarken, “lütfen, rica etsem, yalvarırım” gibi sözcükler yerine, kararlı ancak sert olmayan bir ses tonu ile, “ yapmanı bekliyorum” demeyi deneyin.

ÇOCUĞUNUZ KOYDUĞUNUZ KURALLARA UYMUYorsa...

Yüksek ses, bağırma, şiddet uygulama, aşırı öfkelenme gibi tavırlar çocuğun kurallara uymasını kolaylaştırmadığı gibi, anne babadan korkmasına ve ilerleyen zamanlarda onların anne babalık becerilerine saygı duymamasına sebep olabilir.

ÇOCUĞUNUZ KOYDUĞUNUZ KURALLARA UYMUYorsa...

Kuralı tekrarladıktan sonra, çocuğunuz hala kurula uymayı reddediyorsa; “Çocuğunuz soğuk havada hırkasını giymeden dışarı çıkmak için ısrar ediyorsa, hırkanı giymediğın için dışarı çıkmıyorsunuz” diyerek, davranışının sonucunu yaşamasını sağlayın.

ÇOCUĞUNUZ KOYDUĞUNUZ KURALLARA UYMUYORSA...

İstenmeyen davranış karşısında fiziksel ceza kullanılması da söz dinlememe davranışını artırır. Ceza, çocuklara nasıl davranmaları gerektiğini öğretme konusunda etkili bir araç değildir.

ÇOCUĞUNUZ KOYDUĞUNUZ KURALLARA UYMUYORSA...

Çocuğunuzla sorun çıkmadan önce kurduğunuz iletişim, koyduğunuz kurallara uyulması konusunda da etkili olacaktır.

Ancak çocuğunuzla iyi bir iletişim kurduğunuzda çocuğunuz sizi dinlemeye ve istediğinizi yapmaya istekli olacaktır. Aksi halde “söz dinlememek” anne- babaya duyulan öfkenin bir ifadesi olarak ortaya çıkan bir sonuç olabilmektedir.

ÇOCUĞUNUZ KOYDUĞUNUZ KURALLARA UYMUYORSA...

Kurallara uymamak bazen anne babaya karşı tavır, bazen ilgi ihtiyacı, bazen ise uygun olmayan ebeveyn tavırlarından kaynaklanabilir. Bu nedenle, sorunun esas çözümü, çocuk kurala uymadığı anda değil, genel hayatında yapılacak düzenlemelerdedir.

DİNLEDİĞİNİZ İÇİN TEŞEKKÜR EDERİZ

SAMSUN
İL MİLLÎ EĞİTİM MÜDÜRLÜĞÜ

KAYNAKÇA

- Mackenzie, R.J. “Çocuđunuza Sınır Koyma”
- Braun, B. Betsy “Neyi Nasıl Söylemeli?”